

Podręcznik nauczyciela dla makeITfair WebQuest

Spis treści:

Wstęp

Tematy i poziomy

Cele nauki

Wymagania i broszury

Metoda

Dodatkowe zadania

Bezpłatny dokument i dodatkowe informacje

Harmonogram

Ewaluacja

Odpowiedzi do karty ćwiczeń

Dodatkowe informacje

Stopka

Aneks: Sprawa Apple

Wstęp

Każdego dnia uczniowie korzystają z produktów elektronicznych: telefonów komórkowych, odtwarzaczy MP3 czy konsoli do gier. Niewielu ludzi wie o problemach związanych z wytwarzaniem tych produktów, na przykład o negatywnym wpływie wydobycia metali używanych w telefonach komórkowych na środowisko naturalne czy o strasznych warunkach pracy w chińskich fabrykach produkujących laptopy. Celem WebQuest'u nie jest wywołanie w uczniach poczucia winy z powodu korzystania przez nich z telefonu, odtwarzacza MP3 czy komputera, ale podniesienie ich świadomości na temat problemów związanych z produkcją elektroniki, a także pokazanie w jaki sposób konsumenci mogą przyczynić się do zmiany nastawienia, praktyk i technik produkcyjnych. Dowiedzą się również o tym, co ich łączy z mieszkańcami krajów rozwijających się.

Wykorzystując metodę WebQuest'u, uczniowie mogą zebrać informacje samodzielnie, ale w sposób zorganizowany, a następnie połączyć je na swój własny sposób. WebQuest jest motorem i motywuje ucznia do rozpoczęcia poszukiwań.

WebQuest stawia przed uczniami zadanie wcielenia się w rolę krytycznych konsumentów. Jako krytyczni konsumenci dokładnie przyjrzą się całemu łańcuchowi produkcyjnemu na rynku telefonów komórkowych. Uczniowie skupiając się na zadaniu i celach dowiedzą się jednocześnie o takich

sprawach jak warunki pracy czy problemy ze środowiskiem naturalnym występujące na poszczególnych etapach łańcucha produkcyjnego.

Zadanie:

Masz zamiar kupić telefon komórkowy. Który byś wybrał/wybrała? Trudny wybór, co? Możesz wybrać kierując się jego wyglądem lub ceną, możesz wybrać firmę, której telefony są najbardziej trendy.

Trudno sobie wyobrazić świat bez urządzeń elektronicznych. Każdego dnia polegamy na technice informacyjnej (IT). Faktem jest, że IT poprawiło jakość naszego życia na wiele różnych sposobów. Jednak, przyczyniło się również do powstania wielu nowych problemów na całym świecie.

Obecnie coraz więcej uwagi poświęca się okolicznościom, jakie towarzyszą wytwarzaniu produktów. Konsumenci zaczęli zadawać krytyczne pytania o pracę dzieci oraz ochronę środowiska. Być może słyszałeś/słyszałaś o wyzyskiwaniu dzieci w azjatyckich zakładach produkcyjnych, o ludziach w Azji, którzy bez żadnej ochrony pracują z trującymi chemikaliami do wybielania jeansów lub o tych, którzy wyrabiają nadgodziny za bardzo niskie wynagrodzenie. Ale czy kiedykolwiek połączyłeś te warunki ze swoim telefonem komórkowym?

W jaki sposób produkowane są telefony komórkowe, przez kogo i gdzie ma to miejsce? Świadomi konsumenci zadają krytyczne pytania sobie, swoim znajomym i rodzinom, ale także firmom i swoim politykom.

Tematy i poziomy

WebQuest jest odpowiedni dla uczniów gimnazjalnych, uczniów w wieku 14 – 16 lat. Koresponduje on z następującymi przedmiotami : nauka o społeczeństwie, geografia i ekonomia.

Cele nauki

Po ukończeniu WebQuest'u uczeń:

- Rozumie złożoność łańcucha dostawców produktów elektronicznych.
- Jest w stanie wymienić społeczne, ekonomiczne i ekologiczne konsekwencje wytwarzania elektronicznych produktów.
- Posiada swoją opinię na temat przyczyn i konsekwencji tych problemów w procesie produkcyjnym.
- Potrafi opisać potencjalne sposoby wpływu na te procesy ze strony indywidualnych obywateli, konsumentów oraz grup nacisku.
- Potrafi opisać znaczenie zrównoważonego handlu oraz rolę (i siłę) przemysłu detalicznego i konsumentów.

- Potrafi opisać w jaki sposób jego życie i działanie jest powiązane z życiem ludzi w krajach rozwijających się.

Wymagania i broszury

Aby wykonać zadania WebQuest'u uczniowie powinni mieć:

Jeden komputer z dostępem do Internetu oraz Microsoft lub Open Office Word, Acrobat Reader i kartę dźwiękową na parę uczniów lub na jednego ucznia jeśli chcesz, żeby pracowali indywidualnie. Użyj słuchawek, aby zredukować hałas w klasie.

Dla każdego ucznia/pary uczniów przewidziane są cztery broszury informacyjne na temat produkcji i przetwarzania telefonów komórkowych i innych produktów elektronicznych. Broszury zawierają jasne i zwięzłe informacje na temat produkcji telefonów komórkowych.

Otrzymasz broszury pocztą zwrotną z Koalicji KARAT, Marta Gontarska Tel.: +48 (0)22 628 20 03 Faks: +48 (0)22 628 20 03 e-mail: info@karat.org.pl Możesz też je pobrać ze strony www.makeitfair.org Możesz wybrać wersję zwykłą lub drukowaną.

Tytuły broszur:

Czy chciałbyś mieć telefon zrobiony ze złota?

Na temat pochodzenia surowców.

Ile naprawdę kosztuje rozmowa telefoniczna...

Na temat warunków pracy robotników w fabrykach i kopalniach.

Chiny nawołują: makeITfair!

Na temat produkcji IT w Chinach.

IT na zielono

Na temat pozbywania się e-odpadów.

Metoda

W czasie WebQuest'u uczniowie wypełniają kartę zadań. Zajmuje to 1,5 godziny. Karta zadań jest plikiem Word, który mogą zapisać na komputerze.

Uczniowie mogą pracować w parach, aby wspólnie omawiać swoje odpowiedzi. Lub, jeśli wolisz, mogą pracować indywidualnie (potrzebujesz jednego komputera i karty dźwiękowej dla jednej pary uczniów lub dla jednego ucznia, jeśli wolisz by pracowali indywidualnie). Uczniowie będą używać Internetu i broszur zawierających wszystkie potrzebne informacje.

Możesz sprawdzić i ocenić uzupełnione karty zadań później.

Możesz wykorzystać e-quiz jako test.

Jeśli możesz poświęcić nieco więcej czasu na rozwiązanie WebQuest'u możesz poprosić uczniów, aby odpowiedzieli na pytania quizu ze strony internetowej lub zajrzyj na www.makeitfair.org i otwórz zakładkę Take Action.

Dodatkowe zadania:

W celu lepszego zgłębienia tematu, oferujemy trzy opcje.

Uczniowie mogą zaprojektować swój własny znak certyfikacji dla telefonów komórkowych wyprodukowanych z sprawiedliwych warunkach. To zadanie jest szczególnym wyzwaniem, ponieważ taki znak certyfikacji nie istnieje, a stworzenie go, ze względów politycznych i ekonomicznych, jest tak trudne, że prawdopodobnie w najbliższej przyszłości taki znak nie powstanie.

Możesz zorganizować godzinną dyskusję.

Możesz wykorzystać quiz ze strony internetowej i zrobić z niego quiz klasowy omawiając wspólnie wszystkie pytania i odpowiedzi.

1. Zaprojektuj znak certyfikacji, najlepiej w programie Powerpoint.

Zapoznaj się z Electronic Industry Code of Conduct (EICC)/Kodeksem postępowania w przemyśle elektronicznym na stronie www.eicc.info

Zajrzyj do Kodeksu postępowania firmy Nokia (<http://www.nokia.com/A4254189>) lub do kodeksu innej firmy elektronicznej.

Zapoznaj się z już istniejącymi znakami certyfikacji (na przykład w Holandii: www.keurmerken.info).

Teraz zaprojektuj swój własny znak certyfikacji dla telefonów komórkowych

- Jak wygląda Twój znak certyfikacji?

- Jakie wymagania należy spełnić zanim firma uzyska pozwolenie na wydrukowanie Twojego znaku certyfikacji na jej telefonach?

- W jaki sposób spróbujesz przekonać firmy, aby zaangażowały się w jego uzyskanie?

- Co zrobisz z e-odpadami, które powstają w momencie, gdy konsumenci pozbywają się telefonów. Czy ten temat zawiera się w Twoim znaku certyfikacji? Jeśli tak to dlaczego? Jeśli nie to dlaczego?

Możesz wysłać rezultaty Twojej pracy do makelfair na adres email: info@makeitfair.org

Dobre pomysły zostaną opublikowane na stronie internetowej www.makeitfair.org

2. Dyskusja

Uczniowie mogą odgrywać role osób, o których czytali w broszurach informacyjnych.

Powinni wczuć się w opinie oraz sytuacje konkretnych osób każdego z etapów łańcucha produkcyjnego.

Najpierw rozdziel role pomiędzy uczniów.

Jean – górnik

Maew i Siu – pracownicy fabryki

Jenny – przedstawiciel związku zawodowego

Sana i Charlotte – konsumenci

W ramach przygotowań do dyskusji poproś uczniów, aby ponownie przeczytali broszury i zapoznali się z opiniami tych ludzi. Możesz zachęcić ich, żeby pomyśleli o jeszcze innych argumentach, których można użyć w dyskusji.

Czterech studentów dostanie trudniejsze role:

Michael i Sarah – przedstawiciele dużej markowej firmy
Justin i Kappa – właściciele firmy wydobywczej

Uczniowie mogą przygotować się sami czytając broszury i dowiedzieć się co firmy robią i czego nie robią, aby poprawić sytuację pracowników. Niech pomyślą o argumentach, których użyją w dyskusji.

Możesz rozpocząć dyskusję jednym z następujących pytań:

- Co można zrobić, żeby poprawić warunki pracy ludzi w fabrykach i kopalniach?
- Kto ponosi (ostateczną) odpowiedzialność za warunki pracy wzdłuż całego łańcucha produkcji.
- Jeśli „sprawiedliwe” telefony nie są dostępne, nie powinno się zwracać klientom głowy informacjami o produkcie, czy powinno?

Jeśli chciałbyś, aby odgrywanie scenek stanowiło większe wyzwanie dla uczniów możesz wykorzystać konkretną sprawę, której opis znajdziesz w aneksie do tego podręcznika. Rozdziel poszczególne role tej sprawy pomiędzy uczniów i nie zapomnij o przedstawicielu międzynarodowych związków zawodowych. Sprawa ta jest punktem wyjściowym: teraz pracownicy mogą założyć związek zawodowy i przedłożyć swoje żądania. Jaka będzie reakcja kierownictwa?

Dyskusja bardzo zyska jeśli zaproszony zostanie ktoś, kto jest zaangażowany w sprawę sprawiedliwego handlu lub przedstawiciel związku zawodowego, ktoś kto pomoże ożywić dyskusję swoją wiedzą na ten temat. W sprawie zaproszenia, proszę zwrócić się do: Koalicji KARAT, Marta Gontarska, ul. Rakowiecka 39A/14, 02-521 Warszawa

3. Quiz ze strony internetowej

Ten quiz można wykorzystać jako quiz klasowy albo jako test do WebQuest'u.

Jako quiz klasowy, możesz przekształcić e-quiz w żywą lekcję z możliwością dyskusji z uczniami na poszczególne tematy. Na każde pytanie może odpowiedzieć jeden uczeń. Za każdym razem możesz krótko omówić pytanie i odpowiedź szukając przyczyn i skutków (prawidłowe odpowiedzi na pytania są podane na stronie internetowej).

Bezpłatny dokument i dodatkowe informacje.

„*Ukryte koszty Twojego telefonu komórkowego*” jest filmem dokumentalnym o konsekwencjach rozrastającego się rynku telefonów komórkowych i można go zamówić bezpłatnie pisząc na adres info@makelTfair.org

Strona internetowa 3 – dodatkowe informacje na temat filmu Congo Tin's Soldiers /Kongijscy żołnierze cyny: film ten pokazuje straszne warunki pracy ludzi, szczególnie młodych, w kopalniach. Warunki są naprawdę złe i bardzo niebezpieczne. Przestrzeń jest tak mała, że niemal nie można się

ruszać i trudno jest oddychać. Istnieje ogromne niebezpieczeństwo zawalenia się kopalni. Po wydobywaniu kasytytu pracownicy muszą zmagać się z uzbrojonymi żołnierzami, którzy kradną cały kasytyt zmuszając ich tym samym do ciągłej pracy w kopalniach. Żołnierze zarządzający kopalniami są jedynymi ludźmi, którzy zarabiają na pracy robotników.

Harmonogram

Wprowadzenie i quiz	Rozwiązywanie WebQuest'u	E-quiz - jako test końcowy	Dodatkowe zadania
1,5 godziny (lub 2 x 45 minut)	40 minut	40 minut	1: dowolnie
			2: dowolnie
			3: 40 minut

Ewaluacja

Przedstawiamy tylko ogólne wskazówki dotyczące ewaluacji kart zadań. Określona liczba pytań dotyczy formowania opinii, w tych przypadkach ważniejsza jest jakość argumentów niż prawidłowa odpowiedź na pytania. Inne pytania można określić jako pytania tak/nie, pokazują one czy uczeń zapoznał się z tekstem w wystarczający sposób.

Możesz przeprowadzić własne obliczenia na podstawie poniższych danych.

1,5 godzinny WebQuest zawiera pytania wymagające sformułowania opinii oraz pytania dotyczące faktów, pytania tak/nie oraz pytania wprowadzające. Sugerujemy, abyś oceniał pytania wymagające sformułowania opinii nieco wyżej niż pytania dotyczące faktów.

Odpowiedzi do karty ćwiczeń

1. Możliwe są różne odpowiedzi
2. Możliwe są różne odpowiedzi
3. Na przykład: ciężkie warunki pracy pracowników, praca z niebezpiecznymi chemikaliami, długie godziny pracy (12 godzin dziennie), praca 7 dni w tygodniu, bardzo niska pensja, konieczność pracy w nadgodzinach.
4. Tutaj uczniowie powinni jasno sformułować i uzasadnić swoje opinie
5. a) Rosja, Chiny, Kongo, Chile, Południowa Afryka, Indonezja
b) żołnierze często kradną kasytyt, nie ma ochrony pracowników.
6. Tutaj uczniowie powinni jasno sformułować i uzasadnić swoje opinie.
7. Prawdziwe koszty oznaczają, że pod uwagę brane są nie tylko czyste koszty finansowe i ekonomiczne ale także koszty niebezpośrednie takie, jak: wyzysk pracowników kopalń pracujących za niskie wynagrodzenie, fakt, że górnicy pracują w ciężkich warunkach i ryzykują własnym życiem, skażenie środowiska naturalnego.
8. Tutaj uczniowie powinni jasno sformułować i uzasadnić swoje opinie.

9. Jeśli nie zostaną prawidłowo rozmontowane z zachowaniem odpowiednich środków bezpieczeństwa to materiały toksyczne wyciekną na zewnątrz i skażą środowisko naturalne. Co więcej, zatrują również osobę, która rozmontowuje te produkty jeśli nie jest odpowiednio zabezpieczona.

10. Możliwe są różne odpowiedzi.

11. Tutaj odpowiedzi będą różne, w zależności od firmy, którą uczniowie wybiorą.

Dodatkowe informacje

Jeśli chciałbyś/chciałabyś dowiedzieć się więcej na te tematy makeITfair stworzył serię broszur informacyjnych zawierających streszczenie ostatnich badań. Broszury są dostępne w języku angielskim.

Stopka

WebQuest został wykonany przez Alice O edukacja w perspektywie globalnej na zlecenie SOMO w ramach kampanii MakeITFair.

Autor: Margriet Jansen

Redakcja: zespół makeITfair

Redakcja końcowa: Ton Guiking

Projekt: JUSTAR.nl

Redakcja wersji językowej: Marta Gontarska

Ten WebQuest został stworzony z pomocą Unii Europejskiej. Za zawartość tego projektu wyłączną odpowiedzialność ponosi KARAT i w żaden sposób nie odzwierciedla on stanowiska Unii Europejskiej.

www.aliceo.nl

www.somo.nl

www.makeitfair.org

@2011

Aneks

Dodatkowe informacje dotyczące WebQuest'u strona 5

List od zatrutych pracowników Lian Jian do Apple Inc.

15 marca 2011

Szanowny Panie Jobs,

Jak się Pan miewa ostatnimi czasy? Pomimo, że dzieli nas tysiące mil my, zatruci pracownicy, troszczymy się o Pańskie zdrowie. Ostatnio dowiedzieliśmy się z wiadomości, że Pan i prezydent Obama spotkaliście się na obiedzie. Wnioskujemy z tego, że wrócił Pan już do zdrowia i gratulujemy Panu przezwyciężenia ciężkiej choroby. Jest Pan wartościową osobą dla społeczeństwa i źródłem dumy wszystkich fanów firmy Apple. Nie chcemy zajmować Panu wiele czasu, ale obecnie borykamy się z wieloma trudnościami. Mamy nadzieję, że poświęci Pan chwilę na zastanowienie się nad problemami, z którymi się teraz zmagamy.

Powiedział Pan niedawno, że będzie Pan rygorystycznie nadzorował procesy i warunki produkcyjne wszystkich dostawców oryginalnych części do produktów firmy Apple. Mówił Pan również, że nie ma żadnych problemów związanych z nadzorem tych dostawców. Obecnie jednak, zatrucie ponad 200 pracowników firmy Lian Jian Technology (Wintek) jest uznanym faktem, któremu nie można zaprzeczyć. Być może Pan wciąż nie rozumie naszej obecnej sytuacji, więc pozwolę sobie ją naświetlić. W tej chwili 22 pracowników Lian Jian, którzy zatruli się gazem n-hexane spodziewa się nawrotu objawów zatrucia, a wśród nich 14 osób poddało się badaniom w innym miejscu, gdzie stwierdzono u nich problemy zdrowotne. Stan zdrowia niektórych zatrutych pracowników (przebadanych w szpitalu podmiejskim posiadającym „stopień trzeci”[1]) jest tak zły, że zalecono im hospitalizację. Chińskie prawo wymaga, aby badanie i leczenie odbyło się w lokalnym szpitalu. Jednak Lian Jian nie zgadza się na hospitalizację pracowników. Po wielu prośbach ze strony pracowników, Lian Jian w końcu zgodził się załatwić pracownikom przyjęcie do lokalnego centrum leczenia chorób zawodowych. Jednak tym razem odmówił Szpital Ludowy Suzhou nr.5.

Ponieważ my, pracownicy, jesteśmy chorzy i ścigamy się z naszą chorobą, nie można już dłużej opóźniać rozpoczęcia leczenia. Jednak wciąż trwają negocjacje i rozmowy z firmą. Po wielu prośbach, Lian Jian zgodził się załatwić nam, zatrutym pracownikom, badania w Drugim Szpitalu Uniwersyteckim Suzhou. Celem badań miało być uzyskanie drugiej opinii wobec tej, wystawionej przez szpital podmiejski oraz uzyskanie odpowiedzi, czy nasze objawy są spowodowane zatruciem gazem n-hexane. Niektórzy z nas byli hospitalizowani, inni leczeni ambulatoryjnie pracując wciąż w firmie Lian Jian. Kiedy wypisali nas ze szpitala byliśmy jedynie podleczeni, a nie w pełni wyleczeni. Czy to nie dziwne? Jest to dla nas niezrozumiałe. Nie dotyczy to jedynie pojedynczych przypadków. Wszyscy z nas, którzy zostali zatruci zaczęli odczuwać nawracające objawy choroby. Czy to możliwe, aby był to tylko przypadek? W rezultacie badań ci, którzy byli hospitalizowani otrzymali jedynie lekarstwo nie warte więcej niż 30 RMB. Pozostali pracownicy nie byli leczeni i dlatego wciąż czekamy – czekamy na leczenie lub na paraliż. W Drugim Szpitalu Uniwersyteckim powiedzieli, że nie zajmują się chorobami zawodowymi i odesłali nas z powrotem do Ludowego Szpitala Suzhou nr.5. Jesteśmy jak owce prowadzone na rzeź, gumowe piłki kopane w tą i w tamtą stronę nie mając nikogo, kto byłby zainteresowany naszym problemem. Czy nie powinien Pan wywrzeć nacisku na swoich dostawców, aby rozwiązali problem zatrutych pracowników? Chcemy jedynie odzyskać nasze normalne życie.

22-ego lutego 2011 roku Pana firma wysłała dwóch pracowników do Lian Jian, aby porozmawiali z pracownikami. Ludzie ci szczerze i gorąco zapewnili nas, że prześlą zapisy z rozmów do głównej siedziby firmy, jednak później okazało się, że było to jak wrzucenie kamienia do oceanu – od tego czasu nigdy więcej nie usłyszeliśmy słowa od Pana firmy. Czy to możliwe, aby tak wielka firma jedynie pozorowała działania?

Pan i Pańscy dostawcy stale unikają naszych apeli i mówicie, że będziecie działali zgodnie z przepisami ubezpieczeniowymi jeśli chodzi o kupienie nam polis ubezpieczeniowych na życie i pomoc w znalezieniu zatrudnienia. Jednak teraz, gdy mamy nawrót objawów zatrucia nie wywarł Pan presji na dostawcach, aby zapewnili nam leczenie. Nie zauważyliśmy wcześniej, że wybrał Pan neutralną pozycję, co jest dla nas wielkim rozczarowaniem.

Mamy nadzieję, że naprawdę może Pan postępować tak, jak Pan mówi w kontekście odpowiedzialności społecznej, promować metody produkcyjne gwarantujące bardziej ekologiczny

łańcuch dostawczy, skrupulatnie nadzorować praktyki Pańskich dostawców oraz podjąć efektywne działania, aby rozwiązać długotrwały problem zatrucia gazem n-hexane w Lian Jian.

Oczekujemy na Pańską odpowiedź,

Z poważaniem,

Zatruci pracownicy firmy Lian Jian

[1] Szpitale w Chinach mają przyznane stopnie. „Stopień trzeci” jest najlepszy.